

**SPOR YAPAN ve SPOR
YAPMAYAN ORTAÖĞRETİM
ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL
BECERİ DÜZEYLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI
(KARS İLİ ÖRNEĞİ)**

Cansel ARSLANOĞLU

**AKADEMİSYEN
KITABEVİ**

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2018

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu eser, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalında 2010 yılında danışmanlığını Dr. Metin YAMAN'ın yaptığı "279584" tez numarası ile kabul edilen "Spor Yapan ve Spor Yapmayan Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması (Kars İli Örneği)" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

ISBN
978-605-258-005-9

Yayın Koordinatörü
Yasin DİLMEN

Kitap Adı
Spor Yapan Ve Spor Yapmayan
Ortaöğretim Öğrencilerinin Sosyal
Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması
(Kars İli Örneği)

Sayfa ve Kapak Tasarımı
Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No
25465

Yazarlar
Cansel ARSLANOĞLU

Baskı ve Cilt
Sonçağ Matbaacılık

DOI
10.37609/akya.1562

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

İçindekiler

BÖLÜM 1 Giriş	1
1.1. Problem	1
1.2. Araştırmanın Amacı	11
1.3. Araştırmanın Önemi	12
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	15
1.5. Araştırmanın Varsayımları	16
1.6. Tanımlar	16
BÖLÜM 2 Kavramsal Çerçeve	19
2.1. Spor	19
2.1.1. Sporun Eğitsel Amaçları	21
2.1.2. Sporun Eğitimdeki Yeri.....	23
2.2. Ortaöğretim Öğrencisi	25
2.3. Sosyal Beceri	27
2.3.1. Sosyal Beceri ve Sosyal Beceriler	27
2.3.2. Sosyal Becerilerin Sınıflandırılması	31
2.3.3. Sosyal Becerinin Boyutları.....	35
2.3.4.Sosyal Beceri Eğitimi.....	40
2.3.5. Sosyal Beceri Kuramları.....	42
2.3.6. Sosyal Beceri Modelleri.....	45
2.4. Sosyal Beceriyle İlgili Yapılmış Araştırmalar.....	52

2.4.1. Sosyal Beceriyle İlgili Yurt İçinde Yapılmış Araştırmalar.....	52
2.4.2. Sosyal Beceriyle İlgili Yurt Dışında Yapılmış Araştırmalar.....	57
BÖLÜM 3 Yöntem.....	63
3.1. Araştırmanın Modeli.....	63
3.2. Evren ve Örneklem	64
3.3. Veri Toplama Teknikleri.....	66
3.4. Verilerin Analizi.....	69
BÖLÜM 4 Bulgular	71
BÖLÜM 5 Sonuç ve Öneriler	91
BÖLÜM 6 Öneriler	99
Kaynaklar.....	101

Önsöz

Bu çalışmada; Kars ilinde öğrenim gören, spor yapan ve spor yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin sosyal beceri düzeyleri karşılaştırılmıştır ve ilgililerin bilgisine sunulmuştur.

Araştırmanın birinci bölümünde; problem durumu, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sınırlılıklar, varsayımlar ve tanımlar üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde kavramsal çerçeve üzerinde durularak, yurt içinde ve yurt dışında yapılan konuyla ilgili araştırmalara yer verilmiştir. Araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama teknikleri ve verilerin analizi üçüncü bölümdeki yöntem kısmında ele alınmıştır. Dördüncü bölümde bulgulara, son bölümde ise sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Böyle bir çalışma ile son derece önemli bir konuya yönelmemi sağlayan ve kitabımın tüm aşamalarında desteğini ve yardımlarını esirgemeyen Sayın Prof. Dr. Metin YAMAN Hocam'a, engin bilgi birikimi ve tecrübesiyle her zaman desteğini hissettiğim Prof. Dr. Erdal ZORBA Hocam'a, envanteri uygulama safhasında beni yalnız bırakmayan sevgili arkadaşım Dr. İlker ÖZMUTLU'ya, özellikle istatistik konusunda yardımcı olan Dr. Murat TEKİN'e ve son olarak her zaman yanımda olduğunu hissettiğim eşim Erkal ARSLANOĞLU'na sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Cansel ARSLANOĞLU

Kaynaklar

- Akkök, F. (1996), İlköğretimde Sosyal Becerilerin Geliştirilmesi, Öğretmen El Kitabı, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul
- Albayrak A, G. (1999), Sosyal Beceri Envanteri'nin Ergenler İçin Geçerlik ve Güvenirliği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana
- Argyle, M., Lu, L. (1990), "Happiness and Social Skills", *Personality and Individual Differences*, 11, p. 1255-1261
- Atılğan, G., (2001), Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden ve Etmeyen İlköğretim I. Kademe 1. Devre Öğrencilerinin Sosyal Beceri Özelliklerinin Karşılaştırılması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya
- Avşar, Z. (2004) "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sosyal Beceri Düzeyleri",Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.,
- Avşar, Z. (2004b), "Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Belirlenmesi", *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 2, s.111-130.
- Avşar, Z. ve Öztürk Kuter, F. (2007). "Beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin belirlenmesi (Uludağ Üniversitesi örneği)." *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3 (2), 197-206.
- Bacanlı, H (1999)a, Sosyal Beceri Eğitimi, İlköğretimde Rehberlik, Editör: Yıldız Kuzgun, Ankara
- BACANLI, H. (1999)b. *Sosyal Beceri Eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- BACANLI, H. (2001), Sosyal Beceri Eğitimi. Nobel Yayın Dağıtımı, Ankara.
- BACANLI, H. (2005). Sosyal Beceri Eğitimi, 2.baskı., Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- BACANLI, H. (2008). Sosyal beceri eğitimi, 3.baskı., Nobel Yayınevi, Ankara.
- BALCI, S., Kalkan, M., (2001), “Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Utangaçlık Düzeyleri ile İlişkisi”, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13, s.1 - 12.
- BULKELEY, R. and CRAMER, D. (1990). “*Socials Skills Training with Young Adolescents*” Journal of Youth and Adolescence. 19, 5, 451 – 463.
- CAN, G. (2000). *Çocuk gelişimi kuramları çocuk gelişimi ve psikolojisi*.Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları. Eskişehir.
- CARTLEDGE. G. ve Milburn, J.F. (1983). “Social Skills Assessment and Teaching in the Schools”, Advances in School Psychology (Ed. T.R.Kratovhwili) London Lawrence Vol.3, 175-235.
- CAVELL T. A. (1990), “Social Adjustment, Social Performance and Social Skills: A TriComponent Model of Social Competence”, Journal of Clinical Child Psychology, 19, 2, p. 111-122.
- COHEN, S., Sherrod, D.R., Clark, M.S. (1986), “Social Skills and the Stress-Protective Role of Social Support”, Journal of Personality and Social Psychology, 5, p. 963-973
- CRAMBIE, G., (1988), “Gender Differences: Implications for Social Skills Assessment and Training”, Journal of Clinical Child Psychology, 17, 2, p. 116 - 120.
- ÇAKIL, N. (1998). Grupla Sosyal Beceri Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinin Yalnızlık Düzeyleri Üzerindeki Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- ÇAMLIYER, H., ÇAMLIYER, H. (2001). Eğitim Bütünlüğü İçerisinde Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun. Manisa: Emek Matbaacılık.
- ÇIDAM K., Televizyon ve Spor “ Spor ve Spor Magazin Programlarında Erotizm ve Şiddet”. Eskişehir, Anadolu Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 1996; 3-7
- Çilingir, A. (2006). Fen lisesi ile genel lise öğrencilerinin sosyal beceri ve problem çözme becerilerinin karşılaştırılması. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Çulha, M. ve Dereli, A.A. (1987), “Atılganlık eğitim programı”, Psikoloji Dergisi, 6 (21), 124–127.
- DEMİRHAN, G. (2005) Okul Spor Eğitimine Güncel Bakış, Spor Eğitiminin ve Performansının Felsefi Temelleri Sempozyumu, (8-9 Nisan), Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Manisa.
- Deniz, M.E. (2003). Üniversite öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9, 501-522.
- Dicle N.A. (2006), Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Duygusal Zeka Düzeyleri ve Bazı Kişisel Özelliklerine Göre İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
- DİKMENER, A. (1997). Sosyal Beceri Eğitiminin Sosyal İçedönük Ergenlerin İçedönüklük Düzeylerine Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- DiTommaso, E., McNulty C.B., Ross L., Burgess M., (2003) “Attachment Styles, Social Skills and Loneliness in Young Adults” Personality and Individual Differences. Volume 35: pp. 303-312.)

- Doğan O. (2005). Spor Psikolojisi. Adana, Nobel Kitabevi, 2. bas-
kısı; 49-128.
- DOLAŞIR, Semiyha. (2006) Antrenörlük Etiği ve İlkeleri, Gazi
Kitabevi, Ankara.
- Duman U. (2009). Spor Yapan Ve Yapmayan Ergen Öğrencilerin
Stresle Başa Çıkma Düzeylerinin Karşılaştırılması (Kayseri İli
Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilim-
leri Enstitüsü
- ELLIOT, N.S. & Gresham, M.F. (1993). *Social Skills İntervention
for Children*. Behavior Modification, 17 (3), 287 – 313.
- Engelberg E., Sjöberg L., (2004), “Internet Use, Social Skilis and
Adjustment”, *Cyberpsychol Behav.* Feb;7 (1):41-7
- Engels, R.C.M.E., Dekovic, M., Meeus, W., (2002), “Parenting
Practices, Social Skills and Peer Relationships in Adolescence”,
Social Behavior and Personality, 30,1, 3-18
- Erdoğan F. (2002) İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinde Sosyal
Becerilerin Sosyo-Ekonomik Düzey, Cinsiyet ve Yaş ile İliş-
kisi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri
Enstitüsü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı.
Ankara
- ERGEN, E. (1993). *Spor Ahlakı ve Doping*, Türk Alman Kültür Di-
yalogunda Spor Ahlakı ve Felsefesine Yeni Yaklaşımlar Sem-
pozyumu Bildirileri, Meya Matbaacılık ve Yayıncılık, İstanbul.
- ERKAN, N. (1992) Beden Eğitimi ve Spor Kültürünün Bilimsel
Kapsamı. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sem-
pozyumu (19-21 Aralık İzmir), Milli Eğitim Basımevi Ankara,
- Fişek K. (1980) Spor Yönetimi, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgi-
ler Fakültesi Yayınları, Ankara; ss 47.
- Freeman, G. D., Sullivan, K. And Fulton, C. R. (2003). Effects of
creative drama on self-concept, social skills and problem be-
havior. *Journal of Educational Research*, 96(3).

- Glimps, B.E. (1994), "Reasonable Instructional Accommodations for College Students with Learning Differences or Disabilities", Paper presented at the Annual National Forum on New Students with Disabilities, Columbia, SC.
- Gürsakal, N. (2001). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. Uludağ Üniversitesi Yayınevi. Bursa:
- HAMARTA, Erdal (2000). Üniversite Öğrencilerinin Yalnızlık ve Sosyal Beceri Düzeylerinin Öğrencilerin Özlük Nitelikleri Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi. Konya.
- Hargie. Owen ve diğerleri. (1994). Social Skills in Interpersonal Communiation Third Edition. New York.
- Hasdemir A. (2005), Sosyal Beceri Eğitiminin Lise Öğrencilerinin Utangaçlık Düzeylerine Etkisi, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Programı
- Hollander, D.B., Wood, R.J. and Hebert, E.P. (2003). Protecting students against substance abuse behaviors: Integrating personal and social skills into physical education. The journal of physical education, recreation & dance, 74 (5): 45-48.
- İşcan F. Türklerde Spor, Milli Eğitim Basımevi, Ankara 1988; ss 81.
- Jamyang-Tshering, K. (2004). Social competence in preschoolers: an evaluation of the psychometric properties of the preschool Social Skills Rating System (SSRS). Ph. D. Thesis, Pace University. ABD:
- Jones, W. H., Hobbs S. A., Hockenbury D., (1982), "Loneliness and Social Deficits" Journal of Personality and Social Psychology, 42, 4, p. 682-689
- KAF, Ö. (1999). Hayat Bilgisi Dersinde Bazı Sosyal Becerilerin Kazandırılmasında Yaratıcı Drama Yönteminin Etkisi, Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Kalafat, T. (2006). Üniversite öğrencilerinin beden memnuniyeti düzeyleri ile sosyal beceri düzeyleri arasındaki ilişkinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi (Çanakkale ili örneği). Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı.
- KARA, E. (2003). *Öğretmen ve Öğrencilerin Sosyal Beceri Algılarına Etki Eden Faktörler*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karasar, N. (1991). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kayıkcı, S, (2007). *Spor Yapan ya da Yapmayan Lise Öğrencilerinin İnternete Yönelik Tutumlarının İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Karedeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
- Kelly, Jeffrey. A. (1982). *Social-Skills Training: A Practical Guide For Interventions* Springer Publishing Company Inc. New-york.
- KEPÇEOĞLU, M. (1994). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik 10. Baskı Özerler Matbaası*. Ankara.
- Kocayörük, A., (2000), *İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Becerilerini Geliştirmede Dramanın Etkisi*, Ankara Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara
- Konter E. *Spor Psikolojisi El Kitabı*. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 2006; 72-144.
- Kuzgun, Y. (1997). *Rehberlik ve psikolojik danışma*. ÖSYM Yayınları. Ankara.
- LeCroy, C. W., (1982), "Social Skills Training with Adolescents: A Review", *Child and Youth Services*, 5, 3-4, p. 91-116
- Marlowe. H.A, Jr. (1986) "Social Intelligene: Evidence for Multidimensionality and Construct Independence. *Journal of Educational Psychology* 78, 52-58.

- MC FALL, R.M, A. (1982). Review and Reformulation of the Concept of Social Skills, *Behavioral Assesment*, 4, 1-33
- MEB. http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2006/takvim/egitim_sistemi.html Erişim : 18.05.2009
- Michelson. L. ve ark. (1981) "Social skills assessment of children" In B B Lahey ve A.E. Kazdin (Eds) *Advances in clinical child psychology*. N Y Plenum Press.
- Ogilvy, C. M., (1994), "Social Skills Training with Children and Adolescents: A Review of The Evidence on Effectiveness", *Educational Psychology*, 14, 1, p. 73-83
- Özbaydar S. (1983). İnsan Davranışlarının Bilimsel Sınırları ve Spor Psikolojisi, Bilimsel Sorunlar Dizisi. Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul.
- ÖZÇEP, C. 2007, İlköğretimde Görev Yapan Beden Eğitimi ve Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Beceri Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Özlek, S., (2003), Lise Öğrencilerinin Sosyal Beceri Düzeylerini Yordayan Bazı Değişkenler, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- ÖZTÜRK, F. (1998) Toplumsal Boyutlarıyla Spor, Bağırğan Yayınevi, Ankara.
- Parish, T.S. ve Parish, J.G. (1991). The effects of family configuration and support system failures during childhood and adolescence on college students, self concepts and social skills. *Adolescence*, 26 (102), 441-447.
- Riggio, H. R., (1999), "Personality and Social Skill Differences Between Adults With and Without Siblings", *The Journal of Psychology*, 133, 5, p. 514-522
- Riggio, R. E., J. Messamer, B. Throckmorton (1990), "Social and Academic Intelligence: Conceptually Distinct But Overlapping Constructs", *Personality and Individual Differences*, 12, 7, p. 695-702

- Riggio, R.E. (1986) "The Assessment of Basic Social Skills" *Journal of Personality and Social Psychology*, 51, 649-660.
- Riggio, R.E. (1989). *Social Skills Inventory Manual*. (Research Edition) Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press. USA.
- Riggio, R.E., Tucker, J., Coffaro, D. (1989). Social skills and empathy. *Personality and Individual Differences*, 12 (7), 93-99.
- Rowley, J. (2008). Raising standards in communication and social skills for children prior to entry to school. *Children and Young People Scrutiny Panel*, 2008, 1-8.
- Scheier, L. M. ve Botvin, G. J. (1998). Relations of social skills, personal competence, and adolescent alcohol use: A developmental exploratory study. *The Journal of Early Adolescence*, 18 (1), 77-114.
- Seevers R. L., ve Jones-Blank, M., (2008), "Exploring the Effects of Social Skills Training on Social Skill Development on Student Behavior", Online Submission National Forum of Special Education Journal, 19, 1, p. 1-8
- Segrin, C., (1992), "Specifying the Nature of Social Skill Deficits Associated with Depression", *Human Communication Research*, 19, 1, p. 89-123
- Segrin, C. (2001). Social skills and negative life events: testing the deficit stress generation hypothesis current. *Psychology*, 20,1, 17-19.
- Senemođlu, N. (1997). *Gelişim, öğrenme ve öğretim*. Ankara: Ertem Matbaacılık.
- Seven.C.,Yoldaş C., Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sosyal Beceri Düzeylerinin İncelenmesi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. Haziran 2007. Cilt:IV, Sayı:I, 1-18
- SHEPHERD, G. (1983). *Developments in Social Skills Training*. New York : Academic Pres.
- SORIAS, O. (1986). Sosyal beceriler ve değerlendirme yöntemleri. *Psikoloji Dergisi*, 5(20), 24-29.

- Spence, S. H. (2003). Social skills training with children and young people: Theory, evidence and practice. *Child and Adolescent Mental Health*, 8(2), 84 – 96.
- Stake, J. E., DeVille, C. J., Pennell, C. L., (1983), “The Effects of Assertive Training on The Performance Self-Esteem of Adolescent Girls”, *Journal of Youth and Adolescence*, 12, 5, p. 435-442
- Şahin HM. (2005) *Beden Eğitimi ve Spor Sözlüğü*. İstanbul, Yedigün Mücellithanesi,300
- Şahin, C. (1999). *Yurt dışı yaşantısı geçiren ve geçirmeyen Anadolu Lisesi öğrencilerinin sosyal beceri düzeyleri*. Doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Şahin, H., (2005), **Psikolojik Danışma ve Rehberlik**, (Ed. Kaya A.) 2. Basım, Anı Yayıncılık, Ankara
- Tamer, K., Pulur A.(2001). *Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Kozan Ofset Matbaacılık
- TEPEKÖYLÜ, Ö. (2007). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi. Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Toker F., Kuzgun, Y., (1968), *Zeka Kuramları*, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi Araştırma ve Değerlendirme Bürosu, Ankara.
- Tyron, S. G., Soffer, A. ve Winograd, G., (2001), “Relationship of Social Skills, Depression and Anxiety in Adolescents”, Annual Conference of American Psychological Association, p. 24-28
- Uzamaz, F. (2000). *Sosyal beceri eğitiminin ergenlerin kişilerarası ilişki düzeylerine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.
- UZBAŞ, A. (2003), *İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda Okuyan Öğrencilerin Sosyal Becerileri ve Okul Uyumunu İle Depresyon*

Düzeyleri Arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, , İzmir.

YENAL, T.H., ÇAMLIYER,H., SARACALOĞLU,S.A. (1999) *İl-köğretim İkinci Devre Çocuklar nda Beden Eğitimi ve Spor Et-kinliklerinin Motor Beceri ve Yetenekler Üzerine Etkisi*, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 4:3.

Yetim A. (2006) *Sosyoloji ve Spor*. İstanbul, 129

Yıldırım C. (2003). *Spor Kulüplerinde Spor Yapan ve Spor Yap-mayan Ortaöğretim Öğrencilerinin Atılganlık Düzeylerinin Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yıldırım, M. (2006). *Sosyal beceri eğitiminin lise 2. sınıf öğrenci-lerinin utangaçlık düzeylerine etkisi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Yüksel, G. (1997). *Sosyal Beceri Eğitiminin Üniversite Öğrencile-rinin Sosyal Beceri Düzeyine Etkisi*. Doktora Tezi, Gazi Üni-versitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara,

Yüksel G. (1998), “Sosyal Beceri Envanterinin Türkçe’ye Uyarlan-ması Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışmaları”, *Psikolojik Danış-ma ve Rehberlik Dergisi*, 9, s. 39-48

Yüksel G. (2001) *Öğretmenlerin Sahip Olmaları Gereken Dav-ranış Olarak Sosyal Beceri*, *Milli Eğitim Dergisi*, Mart, Nisan, Mayıs S.150,

Yüksel G. (2004). *Sosyal Beceri Envanteri* . Ankara: Asil yayın-cılık,